

عوارض اعتیاد به مواد مخدر در دوران بارداری

شبیم اقبال پور* - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
زهرا کریمی - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

خلاصه مقاله

سابقه و هدف: سوء مصرف مواد مخدر در زنان باردار با داشتن پیامدهای گوناگون منفی بر مادر و فرزند و همچنین خانواده و جامعه، یکی از موضوعات قابل توجه در جهان بشمار می رود. روند صعودی شیوع مصرف مواد مخدر توسط مادران باردار یک تهدید جدی محسوب می شود. هدف از این مطالعه شناسایی پیامدهای مخرب ناشی از مصرف مواد مخدر توسط مادران باردار است.

روش کار:

در این مطالعه مروری، مقالات مرتبط با کلید واژگان (عوارض، مواد مخدر، دوران بارداری) از پایگاه معتبر داخلی (SID) و با کلید واژگان (side effects, drug addiction, pregnancy period)

از پایگاه های معتبر خارجی (pubmed, google scholar) طی سال های 2010 تا 2024 یافت شد. پس از جست و جوی اولیه، 397 مقاله یافت شد که در نهایت 45 مقاله واجد شرایط بررسی، مورد تحلیل قرار گرفتند. 352 مقاله به علت تکراری بودن، نامرتب بودن و عدم دسترسی رایگان از روند مطالعه حذف شدند.

یافته ها: پیامد هایی از جمله وزن کم نوزاد هنگام تولد، ناتوانایی های ذهنی، سندروم محرومیت نوزاد (NAS)، زایمان زودرس، میکروسفالی، نارس شدن، افزایش خون ریزی هنگام سزارین، مرده زایی، اعتیاد فرزند، نقص فیزیکی مشهود هنگام تولد، سقط، تاخیر رشد داخل رحمی، مرگ و میر پره ناتال، دکولمان جفت، پره اکلمپسی، پارگی زودرس کیسه آب، عدم کفایت جنین، مرگ و میر نوزادی، عفونت های استرپتوکوکی، بیماری های عفونی و منتقله از راه جنسی، آنومالی مادرزادی، خون ریزی مغزی (ICH)، آپگار دقیقه 5 کمتر از 7، دیسترس جنینی، اثرات تراتوژنیک، تغییر پاسخ به هیپوکسی، کاهش عملکرد ریوی، دیسترس تنفسی و سپسیس و زردی بیشتر، اختلال در شکل گیری و عملکرد شبکه های سیناپسی و گلیا های نوپا و همچنین به علت تاثیرات نامطلوب روی سیستم عصبی و مغز، مشکلات سلامت روانی و پیامدهای مولکولی، الکتروفیزیولوژیکی و رفتاری و نقص در حافه کاری، نقص پردازش شنوایی، افزایش تکانشگری و اضطراب در سال های بعدی زندگی که ممکن است تا اواخر عمر با فرد همراه باشد. البته بعضی معتقدند که تاثیر کامل قرارگرفتن در معرض مواد مخدر بر روی جنین در حال رشد به خصوص مغز ناشناخته است. در کنار عوارض جنینی، مشکلات انسانی، اجتماعی و اقتصادی برای جامعه مثل افزایش خشونت های خانوادگی، وجود الگوهای نامناسب و آسیب های نسلی وجود دارد.

نتیجه گیری: پیامدهای مصرف مواد مخدر در هنگام بارداری نشان می دهد که دوره بارداری فرصتی برای کاهش عوارض و به حداقل رساندن تعداد مادران مصرف کننده

است. لذا با ارائه آگاهی های مفید به منظور کاهش شیوع مصرف مواد مخدر توسط
مادران باردار از آسیب های این مسئله کاست.

شبیم اقبال پور